

# VREG

uw gids op de  
energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19  
1000 BRUSSEL  
**[www.vreg.be](http://www.vreg.be)**

## **Consultatiedocument van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt**

**van 22 oktober 2018**

met betrekking tot de wijziging van de tariefmethodologie 2017-2020

CONS-2018-07

**Onderwerp van de consultatie**

We houden een consultatie over een voorstel van wijziging van de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2017-2020, meer bepaald over de wijze van aanrekening van de distributienettarieven aan prosumenten na plaatsing van een digitale meter.

**Consultatietermijn**

Deze consultatie loopt van 22 oktober tot en met 6 december 2018.

**Doelgroep**

- De distributienetbeheerders.
- De distributienetgebruikers.
- Andere belanghebbenden.

**Reacties**

Reacties op deze consultatie worden verwacht op het e-mailadres [tarieven@vreg.be](mailto:tarieven@vreg.be). Gelieve steeds uw volledige naam en adres te vermelden.

**Meer informatie?**

Voor meer informatie over het verloop van de consultatie en de inhoud van het consultatiedocument kan u contact opnemen met Marc Michiels of Bregt Leyman via het algemeen nummer 1700 (kies 3 'andere vraag') of via [tarieven@vreg.be](mailto:tarieven@vreg.be).

## Inhoudsopgave

1.	Herziening van de tariefmethodologie 2017-2020 .....	4
1.1.	Tariefmethodologie 2017-2020.....	4
1.2.	Noodzaak tot wijziging van de tariefmethodologie 2017-2020 .....	4
1.2.1.	Prosumententarief .....	4
1.2.2.	Digitale meter .....	4
1.2.3.	Ontwerpdecreet: impact op marktprocessen .....	5
1.2.4.	De afrekening na plaatsing digitale meter .....	5
1.3.	Procedure tot wijziging.....	6
1.3.1.	Voorafgaand overleg met de distributienetbeheerders .....	6
1.3.2.	Publieke raadpleging CONS-2018-07 .....	7
2.	Voorgestelde wijzigingen aan de tariefmethodologie 2017-2020 .....	8

# 1. Herziening van de tariefmethodologie 2017-2020

## 1.1. Tariefmethodologie 2017-2020

Op 24 augustus 2016 legde de VREG de tariefmethodologie 2017-2020 ter vaststelling van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas voor de reguleringsperiode 2017-2020 vast (BESL-2016-09). De tariefmethodologie werd vervolgens gewijzigd bij beslissingen van 6 juli 2018 (BESL-2018-23) en 20 september 2018 (BESL-2018-73).<sup>1</sup>

Met behulp van deze tariefmethode keurde de VREG de distributienettarieven voor 2017 en 2018 goed. De tariefmethodologie 2017-2020 zal door de Vlaamse distributienetbeheerders ook gebruikt worden om hun distributienettarieven voor de exploitatiejaren 2019 en 2020 te bepalen.

De VREG heeft conform de bepalingen van het Energiedecreet de mogelijkheid om de tariefmethodologie gedurende de reguleringsperiode te allen tijde te wijzigen<sup>2</sup>.

## 1.2. Noodzaak tot wijziging van de tariefmethodologie 2017-2020

### 1.2.1. Prosumentarief

De tariefmethodologie 2017-2020 voorziet in een aanvullend capaciteitstarief voor prosumenten<sup>3</sup> met een terugdraaiende teller, ook wel het prosumentarief genoemd. Dit tarief dient ter compensatie van het gedeelte energieafname dat niet kan gemeten worden door het terugdraaien van de teller bij injectie van energie in het distributienet. Het tarief was een antwoord op een discriminatoire toestand t.o.v. de netgebruikers die wel betalen voor hun volledige afname.

### 1.2.2. Digitale meter

De werkmaatschappij van de Vlaamse distributienetbeheerders, Fluvius System Operator cvba, heeft bekendgemaakt dat zij vanaf 2019 geen nieuwe terugdraaiende meters meer zou plaatsen. Een eerste lot digitale meters<sup>4</sup> werd ondertussen besteld.<sup>5</sup> De netbeheerders anticiperen hiermee op nieuwe Vlaamse regelgeving, verwacht in het najaar van 2018, waarin concrete instructies over de uitrol van deze meters opgenomen zijn.<sup>6</sup>

De digitale meter is geen terugdraaiende teller. Wanneer een prosumant zelf stroom produceert en deze in het distributienet injecteert, dan wordt die injectie in zijn digitale meter afzonderlijk gemeten

<sup>1</sup> <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2017-2020-2>

<sup>2</sup> Art. 4.1.33, §4 Energiedecreet.

<sup>3</sup> Tariefmethodologie 2017-2020, par. 1: "Prosumant: Elektriciteitsdistributienetgebruiker met toegangspunt voor afname aangesloten op het laagspanningsnetwerk, al dan niet rechtstreeks op een transformator, en met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA die hem in staat stelt elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet."

<sup>4</sup> Het ontwerpdecreet 'digitale meters', definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 juni 2018, omschrijft een digitale meter als een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zo dat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren.

<sup>5</sup> "Digitale stroommeter komt er vanaf januari", De Tijd, 26 april 2018.

<sup>6</sup> O.a. Beslissing Vlaamse Regering van 29 juni 2018 ([weblink](#)).

zonder dat dit invloed heeft op de telling van zijn hoeveelheid van het net afgenomen energie. De energiehoeveelheden (kWh) afname en injectie worden apart geregistreerd.

Vanaf de plaatsing van een digitale meter kunnen zijn distributienettarieven berekend worden o.b.v. zijn volledig geregistreeerde (en niet-terugdraibare) afname<sup>7</sup> en bevindt hij zich in een vergelijkbare toestand t.a.v. de netgebruikers zonder een zonnepaneleninstallatie bij wie de werkelijke afname van het net gekend is. Netgebruikers die zich in een vergelijkbare toestand bevinden, worden binnen de huidige tariefmethodologie gelijk behandeld (gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel). Door de omschakeling naar een digitale meter vervalt het prosumentarief. Dit geeft hem tegelijk de mogelijkheid om door een verhoogde zelfconsumptie<sup>8</sup> zijn gebruik van het net, en bijhorend nettariaf, te verminderen, daar waar hij het prosumentarief enkel kon beïnvloeden door de keuze van een ander vermogen voor zijn omvormer.

### 1.2.3. Ontwerpdecreet: impact op marktprocessen

Het nu voorliggend ontwerpdecreet 'digitale meters' voorziet in een overgangsregime voor prosumenten.<sup>9</sup> Er wordt een compensatiemechanisme ingesteld voor decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die voor 1 januari 2021 werden geïnstalleerd, en dit gedurende vijftien jaar vanaf de indienstname ervan. In het ontwerpdecreet worden distributienettarieven expliciet uitgesloten van het toepassingsgebied van die compensatieregeling.<sup>10</sup> Dat is ook logisch, omdat enkel de energieregulator een vrijstelling van de distributienettarieven kan verlenen. Het compensatieprincipe blijft beperkt tot die onderdelen van de energiefactuur waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is.

Bijgevolg zullen de marktpartijen, volgens de tariefmethodologie en het ontwerpdecreet 'digitale meters' samen, voor de prosumenten met digitale meter een asymmetrische afrekening moeten toepassen, nl. voor de nettarieven op basis van het bruto-volume (par. 1.2.2) en voor andere componenten van de energiefactuur op basis van het gecompenseerde, netto-volume.

De VREG oordeelt na analyse dat de impact hiervan op de facturatieprocessen- en systemen bij marktpartijen zodanig groot kan zijn dat de efficiënte werking van de Vlaamse elektriciteitsmarkt in het gedrang komt. Het is dan noodzakelijk om een overgangsmaatregel voor te stellen, die de marktpartijen de kans geeft om hieraan tegemoet te komen. De VREG stelt na onderzoek een overgangperiode van één jaar voor, zijnde het volledige kalenderjaar 2019, waarbinnen alle prosumenten, bestaande en nieuwe, met digitale meter tarifair worden afgerekend op hun netto-afname (na aftrek injectie) en hun omvormervermogen (prosumentarief).

### 1.2.4. De afrekening na plaatsing digitale meter

Het is volgens de VREG opportuun om tevens een bepaling op te nemen in de tariefmethodologie m.b.t. de continuïteit van de jaarlijkse afrekening wanneer een terugdraaiende teller wordt

<sup>7</sup> Hij ressorteert dan onder de klantengroep LS of Trans-LS (Tariefmethodologie 2017-2020, par. 6.2.1.).

<sup>8</sup> Zelfconsumptie betekent dat men de elektriciteit verbruikt (eventueel opslaat) die men heeft opgewekt, bijvoorbeeld via zonnepanelen, zodat die elektriciteit niet in het distributienet wordt geïnjecteerd.

<sup>9</sup> Artikel 80 van het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet, VR 2018 2906 DOC.0697/2BIS ([weblink](#)).

<sup>10</sup> Aangezien de transmissiekosten van de distributienetbeheerders in hun distributienettarieven worden verrekend, zullen deze ook worden uitgesloten van de compensatieregeling.

vervangen door een digitale meter. Een afrekening mag niet afhankelijk worden van hoe dicht de datum van metervervanging, gekozen door de distributienetbeheerder vanuit zijn operationele planning, ligt bij de datum van de normale jaarlijkse afrekening. Enigszins analoog aan de bepaling in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering voor wat betreft de niet-tarifaire componenten van de energiefactuur<sup>11</sup>, wordt in deze consultatie voorgesteld om een extra bepaling op te nemen in de tariefmethodologie. Dit wordt dan de situatie indien men ondertussen als klant geen andere acties heeft ondernomen, zoals een wissel van leverancier. Bij wie als prosumant na de plaatsing van de digitale meter wisselt van leverancier<sup>12</sup>, zal de veronderstelde terugdraaiing van de meter stoppen op het moment van de wissel en het prosumententarief vervallen.

De tariefmethodologie vermeldt in par. 6.3.1.1.1. het bestaan van een kleine groep distributienetgebruikers die vandaag beschikken over een bidirectionele meter waarbij door historische omstandigheden de situatie is ontstaan dat zij worden afgerekend op hun bruto-afname voor wat betreft de distributienettarieven en op hun netto-afname voor wat betreft het niet-tarifaire gedeelte van hun energiefactuur. Het gaat hier het over een 150-tal klanten. Het is niet zinvol om deze distributienetgebruikers bij omwisseling van hun meter met een digitale meter, eveneens onder te brengen onder de klantengroep 'prosumanten met terugdraaiende teller', aangezien ze vandaag tarifair niet behoren tot de groep met terugdraaiende teller. Voor deze bestaande distributienetgebruikers wordt daarom een uitzondering voorzien. Zij worden vandaag al procedureel verwerkt binnen de bestaande marktsystemen.

## 1.3. Procedure tot wijziging

### 1.3.1. Voorafgaand overleg met de distributienetbeheerders

In het Energiedecreet zijn procedurele voorschriften voorzien voor het overleg tussen de distributienetbeheerders en de VREG in het kader van de opmaak van de tariefmethodologie<sup>13</sup>.

Bij een wijziging van de tariefmethodologie zijn deze procedurele bepalingen eveneens van toepassing. Het is na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de distributienetbeheerders, dat de VREG het ontwerp tot wijziging van de tariefmethodologie (verder) uitwerkt, met het oog op de transparante consultatie van alle belanghebbenden bij de voorbereiding van zijn beslissing.<sup>14</sup>

In het kader van deze herziening kwamen de distributienetbeheerders en de VREG tot een akkoord over de overlegprocedure conform art. 4.1.31, §1, tweede lid Energiedecreet voorafgaand aan de openbare raadpleging van het voorstel tot wijziging van de tariefmethodologie 2017-2020. Het voorafgaand overleg tussen de distributienetbeheerders en de VREG in het kader van deze wijziging van de tariefmethodologie 2017-2020 vond plaats overeenkomstig deze overeenkomst. Er was één overlegvergadering, op 17 oktober 2018.

---

<sup>11</sup> Beslissingen Vlaamse Regering 13 juli 2018, eerste principiële goedkeuring ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de uitrol van digitale meters, DOC.0774/2TER, Art. 10 ([weblink](#)).

<sup>12</sup> Technisch Reglement Distributie Elektriciteit bepaalt in artikel V.3.8.6 dat een afrekening volgt bij klantenwissel, leverancierswissel of gecombineerde wissel.

<sup>13</sup> Art. 4.1.31, §1 Energiedecreet.

<sup>14</sup> Art. 4.1.31, §2 Energiedecreet.

### 1.3.2. Publieke raadpleging CONS-2018-07

De daaropvolgende publieke raadpleging door de VREG heeft volgens het Energiedecreet<sup>15</sup> een tijdsduur van minstens vijfenveertig kalenderdagen, waarna de VREG binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag publiceert. Vervolgens stelt de VREG de (wijziging aan de) tariefmethodologie vast.<sup>16</sup>

De Raad van Bestuur van de VREG beschikt decretaal<sup>17</sup> over de exclusieve (niet-delegeerbare) bevoegdheid voor het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie.

Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers publiceert<sup>18</sup> de VREG op zijn website vervolgens de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie.

---

<sup>15</sup> Art. 4.1.31, §2 Energiedecreet.

<sup>16</sup> Art. 4.1.31, §3 Energiedecreet.

<sup>17</sup> Art. 3.1.8, lid 2, 5° Energiedecreet.

<sup>18</sup> Art. 4.1.31, §4 Energiedecreet.

## 2. Voorgestelde wijzigingen aan de tariefmethodologie 2017-2020

Aan de tariefmethodologie wordt een nieuwe paragraaf 6.3.1.1.1.2. 'Prosumenten met digitale meter' toegevoegd. Deze nieuwe paragraaf bevat de volgende tekst:

*"Om de efficiënte werking van de elektriciteitsmarkt niet in het gedrang te brengen, zal, als overgangsmaatregel, elke prosumant met een digitale meter minstens tot en met 31 december 2019 voor wat betreft de aanrekening van de distributienettarieven behandeld worden alsof hij zou beschikken over een terugdraaiende teller, dus met compensatie van zijn energiehoeveelheid afname door zijn energiehoeveelheid injectie. Hij wordt ingedeeld bij de klantengroep 'prosumenten met terugdraaiende teller', waarop het aanvullend capaciteitstarief van toepassing is.*

*Teneinde bij deze distributienetgebruikers hun verkregen compensatie in rekening te kunnen brengen, geldt de indeling bij de klantengroep 'prosumenten met terugdraaiende teller' tot aan het moment van de eerste meteropname na 31 december 2019 die wordt uitgevoerd in het kader van een afrekeningsfactuur. Vanaf dat moment behoort de prosumant tot de klantengroep LS of Trans-LS, naargelang zijn situatie.*

*Om dezelfde reden blijft een bestaande prosumant met terugdraaiende teller die na 31 december 2019 overgaat op een digitale meter, op het moment van deze meterverwisseling tot de klantengroep 'prosumenten met terugdraaiende teller' behoren en dit tot aan het moment van de eerste meteropname na de plaatsing van de digitale meter uitgevoerd in het kader van een afrekeningsfactuur. Vanaf dat moment behoort hij tot de klantengroep LS of Trans-LS, naargelang zijn situatie.*

*De hierboven vermelde bepalingen zijn uiteraard niet van toepassing op de distributienetgebruiker die behoort tot de beperkte historische groep met bidirectionele meter waarvan sprake in par. 6.3.1.1.1. en waarvoor geen compensatie wordt toegepast door zijn distributienetbeheerder voor wat betreft de aanrekening van de distributienettarieven."*